

AKDIM

Tecvid ;

Lugat'da bir nesneyi güzel etmek ve hoşça yapmak tır.
Kıraat ilminde ise ;Her harfin hakkını vererek mahrecinden çıkartmaktır.
Asıl gayesi ilahi kelamı (Kur'an-ı kerim) okumakta dili her türlü hatadan korumaktır.

Kur'an-ı kerimi okumakta 3 usul vardır.

1.) Tertil (Yavaş) , 2.) Tedvir (Normal) , 3.) Hadr (Hızlı)

EÛZÜBİLLÂHİMİNEŞŞEYtanİRRACİM BİSMİLLÂHİRRAHMANİRRAHİM

TECVİD İLMI

Allahü Tealaya hamdü senadan ve Rasulina ve dahi aline ve ashabına salatü selamdan sonra malüm ola ki,harfi med üçtür.1-

Vav, 2-Ya, 3-Elif

Amma Vav ne zaman harfi med olur?
Vav sakın olsa ma kabli mazmum olsa
ol zaman harfi med olur.

Amma Ya ne zaman harfi med olur?
Ya sakın olsa ma kabli meksür olsa ol zaman harfi med olur.

Amma elif ise daima sakın olup ma kabli meftuh olmakla cemii zamanda harfi med olur.
Üütiinaa gibi.

Ve dahi sebebi med ikidir.1-Hemze,2-Sükun.
Amma hemze harekesi olan elife derler.
Amma sükün demek, yani harekesi olmayan harf demektir.

Babü Meddi tabii:

Kaçan harf med olup, sebebi med olmasa ol zaman meddi tabii olur.
Misali:Taahaa, Ebedaa, Tevvaabaa, Elif Raam raanın raası ve haamiimin haa sı gibi.
Amma bunun mertebesi bir elif miktarı med olunmaktır.
Bir elif miktarı demek, yani bir parmak kaldıracak kadar demektir.

Babü Meddi Muttasıl

Kaçan harfi medden sonra sebebi med hemze olup, ikisi bir kelimedeki vaki olsa meddi muttasıl olur.
Misali:İzaacaaaae, Ülaaaaaike, ciiiie, süüüüe, gibi.
Meddi muttasılın meddi vaciptir, müttetekun aleyh olduğu için.
Müttetekun aleyh demek, yani cemii kurra med ettiler, ala meratibihim gasr etmediler, demektir.
Amma bunun mertebesi kıraatı Asım ve rivayeti hafs üzere dört elif miktarı med olunmaktır.

Babü Meddi Munfasıl.

Kaçan harfi medden sonra, sebebi med hemze olup, başka başka kelimedeki vaki olsa meddi munfasıl olur.
Misali:Yaaaa eyyühaa, İnniiii ehaafü, Tüübüüüü ilellaahi, gibi. Ve dahi harfi med,gah vavı mukaddere olur.
Misali:Enne maalehüüüü ehledeh, Indehüüüü illaa bi iznih, gibi.Ve gah, Yaai Mukaddere olur.
Misali:Vemaa yükezzibu bihiiii, İllaa min ilmihii, İllaa bimaa şaaaae, gibi. Meddi Munfasılın meddi caizdir.Muhtelefun fihih olduğu için.
Muhtelefun fihih demek, Yani bazı kurra med ettiler, ve bazı kurra gasr ettiler, demektir. Ve bunun mertebesi dahi kıraatı Asım verivayeti hafs üzere dört elif miktarı med olunmaktır.

Babü Meddi Lazım

Kaçan harfi medden sonra sebebi med sükün lazım vaki olsa meddi lazım olur.
Sükunu lazım neye derler?
Vakfen ve vaslen sabit olan sükuna derler.
Ve dahi bu meddi lazım dört türüdür.
1- Biri Meddi Lazım kelime müsakaledir. Misali:Veledaaalliiin, Elhaaaggatü, Te'müruunniii,gibi
2-Ve biri Meddi lazım Kelime muhaffedir.

Misali:El aaane

3-Ve biri Meddi lazım harfi Musakkaledir.

Misali:Elif Lam Mim in Lamı, Elif Lam Mim Sad in Lamı ve Ta Sin Mim in Sin i gibi.

4-Ve biri Meddi lazım harfi Muhaffettir.

Misali:Elif Lam Mim in Mim i, Elif Lam Mim Sadın Mim i ve Sad ı, Elif Lam Mim Ranın Lam ı ve Ha Mim in Mim i gibi.

Meddi Lazımın meddi vaciptir, müttetekun aleyh olduğu için.

Ve bunun mertebesi cemi kurra katında dört elif miktarı med olunmaktadır.

Babü Meddi Arız

Kaçan harfi medden sonra sebebi med sükunu arız vaki olsa meddi arız olur.

Sükunu arız neye derler?

Vakfen sabit, vaslen sakit olan sükuna derler.

Misali:Ye'lemuuun, Yevmiddiin Nesteiinin, gibi.

Meddi Arızın meddi caizdir.Muhtelefun fiüh olduğu için.

Ve amma bunun mertebesi oldur ki, Kaçan ahiri meftuh olsa üç vecih caiz olur.

1-Tul, 2-Tevassüt,3-Gasr

Ve eğer meksür olursa dört vecih caiz olur.

1-Tul, 2-Tevessut,3-Gasr, 4-Bir de gasr ile revm.

Ve dahi Revm neye derler?

Gizli avaz ile harekeyi talep etmeye derler.

Tarifi:Erravmü talebül haraketi bi savtin hafiyı

Ve dahi işmam neye derler?

Sükundan sonra dudakları yummaya derler.

Tarifi:El işmamü indımamüşşefeteyni ba'dessükuun.

Babü Meddi Lin.

Kaçan harfi linden sonra sebebi med sükun vaki olsa meddi lin olur.

Amma harfi lin neye derler?

“Vav” veya “Ya” sakin olsa ma kabilleri meftuh olsa ona derler.

Misali:Vessayyyf,Aleyyyh, Minhavvf, Velanevvvm, gibi.

Meddi Linin meddi caizdir, muhtelefun fiüh olduğu için.

Ve amma bunun mertebesi oldur ki,Kaçan bunda sebebi med sükun lazım olsa iki vecih caiz olur.

1-Tul, 2-Tevessut

Misali:Haaa Miiim Ayyyn Siiin Gaaaf, Keeef Heee yaa Ayyyn Saaad, şerifelerinde vaki olan “Ayın”Lafzı gibi.

Ve eğer sükunu arız olsa meddi arız gibidir ki, üç, dört veya yedi vecih caiz olur.

Misali:Mukaddem zikrolunan misaller gibi.

Babü Tenvin ve Nunu sakin

Tenvin, iki üstüne iki esireye ve iki ötüreye derler.

Ve amma Nunu sakin cezimli “nun”a derler.

Babü İhfa

Harfi ihfa onbeş harftir ki, aşağıdaki beytlerin evvelki harfleridir.

1- Sif(sad),2-Zaa(zel),3-Sena,(se) ,4-Cuude(cim),5-Şahsin,(şin),6-Gad, (gaf),7-Sema, (sin),8- Keramen(kef),9- Da'(dat),10- Zaalimen(zı),11-Zid,(ze) ,12-Tüгаа,(te),13-Düm,(dal), 14- Taaliben(tı),15-Feteraa(fe)

Kaçan tenvin veya nunu sakin bu onbeş harften birine uğrasa ihfa olur.

Misali:Ġaniyyun kerim, Fethun gariib, An salatihim, gibi.

Tarifi:El ihfaü haaletün beynel izhari vel idġaami aariyetün anişşediidi mea begaail ğunneh.

Babü İzhar.

Harfi izhar altı harftir ki, bu esmaai şerifelerinin evvelki harfleridir.

Ellahü(elif),Hayyü n(ha),Haaligun(noktalı ha),Adlün(ayın),Ġaniyyun(ġayın),Heediyen(he)

Kaçan tenvin veya nunu sakin bu altı harften birine uğrasa izhar olur.

Misali:Ġafuurunhaliim, meneemene, minhavfin, gibi.

Tarifi:El izheeru hüvel infisaalü tebaauden beynel harfeyyn.

Babü iglaab.

Harfi iglaab 'be'dir.

Kaçan tenvin veya nunu sakin 'be' ye uğrarsa iklap olur.

Misali:Semiun besiiir, Min be'di, Leyün bezenne,gibi.

Tarifi:El iglaabü hüve galbün nunis seekineti evvtenviini mimmaa haalisana ve ihfaaühee indelbaai biġunneh.

Gunne neye derler?

Genizden gelen savte derler.

Tarifi:Hiye savtin yehrucü anil hayşuum.

Babü idġamı meal ğunne.

İdğamı meal ğunne dört harftir ki, Yemnuu(ye,mim,nun,vav)harfleridir.
Kaçan tenvin veya nunu sakın bu dört harften birine uğrasa İdğamı meal ğunne olur.
Misali:Hayran yerahuu, fedlen minellahi, vemen ya'mel, gibi.
Amma nunu sakınile vav yahut ya , bir kelimedede vaki olsa ol zaman izhar olur.
Misali:Bünyaanün,Gınvaanün,Sınvaanün, gibi.

Babü İdğamı bila gunne.

İdğamı bila gunne harfleri ikiharftir ki, 1-Lam ve 2-Rı harfleridir.
Kaçan tenvin veya nunu sakın bu iki harften birine uğrasa İdğamı bila gunne olur.
Misali:Ğafuurun rahiiim, Hüden İilmüttegiin, Min rabbihim, gibi.

Babü idğamı misleyn.

İdğamı misleyn, şol harftir ki, sakın olup yine kendi misline uğrasa idğamı misleyn olur.
Misali:Fema rabihat ticaaratühüm, Enidrib bi asaake, eevav ve nesaruu,gibi.
Tarifi:Mettehadee mehracen ve sıfaten.
Amma nunu sakın nuna uğrasa hem idğamı misleyn ve hem de idğamı meal ğunne olur.
Misali:Min naarin, vemen nüammirhü,gibi.
Mimi sakının üç hali vardır:
1-Mimi sakın mime uğrasa idğamı misleyn meal gunne olur.
Misali:Aleyhim mü'sadetün, etamehüm min cüün, gibi.
2-Mimi sakın 'ba' ya uğrasa ihfa(dudak ihfası)olur.
Misali:İnne rabbehüm bihim, termiihim bi hıcaaretin, gibi.
3-Mimi sakın mim ile 'ba'nın gayrı hurufa uğrasa izhar olur.
Misali:Hüm fiih, Leküm diinüküm, gibi.

Babü İdğamü mütecaniseyn.

Kaçan mahreçleri bir olup sıfatları başka olan harfler birbirine uğrasa idğam mütecaniseyn olur.
Amma bunun harfleri üç mahreçtedir.
1-Tı, Dal, Te mahrecidir.
Misali:Lein beset(tı)te (okunuşu Leimbeseette);Ve gaalet taafetün(okunuşu Ve gaalettaafetün), Es(peltek)gaalet deavellaaah, Maaabed tüm, gibi.
2-Zı, zel,se(peltek)mahrecidir.
Misali:İz(peltek)zalemuu,yelhes(peltek)z(peltek)aalik,gibi.
3-Be, mim mahrecidir.
Misali:Ya büneyyerkeb meanaa(okunuşu:Ya büneyyerkemmeanaa), gibi.
Tarifi:Mettehadee mehracen vehtelefaa sıfaten.

Babü İdğamü mütegaribeyn.

Kaçan mahrecinde veya sıfatında yakınlığı olan harfler birbirine uğrasa İdğamü mütegaribeyn olur.
Amma bunun harfleri iki mahreçlidir.
1-Lam, ra mahrecidir.
Misali:Gul rabbi(Okunuşu:Gurrabbi), Belrafeahullahu(Okunuşu:Berrafeahullahü), gibi.
2- Gaf, kef mahrecidir.
Misali:Elem nahlugküm(Okunuşu:Elemnahlukküm),gibi.
Tarifi:Maa tegaarabaa mehracen ev sıfaten.

Babü İdğamü şemsiyye.

İdğamü şemsiyye harfleri on dört harftir ki, bu aşağıdaki beytlerin evvelki harfleridir.
Tüb(Te),Sümme(Peltek se),de' (dal),zenben(zel), ramaa (ra),zid(keskin ze),süm'aten(keskinse) , şim(şın) ,sadra(sad),dayfın(dat), taabe(tı), zannün (zı),lehüü(lam),neam(nun).
Kaçan elif laam ki,ona lamı tarif derler, bu ondört harften birine uğrasa İdğamü şemsiyye olur.
Amma nun'a uğradıkta İdğamü şemsiyye meal ğunne olur.
Misali:Vennaas, gibi.
Bakisine uğradıkta idğamı şemsiyye bila ğunne olur.
Misali:Veşşemsi, vettiini, gibi.

"Babü İzhari kameriyye.

İzhari kameri harfleri on dört harftir ki, Ebğı hacceke ve haf agiimehu(Elif,be,ğayin,ha,cim,kef,va v,hı,fe,ayin,gaf,ya,mim,he) harfleridir.
Kaçan lamı tarif, bu ondört harften birine uğrasa İzhari kameriyye olur.
Misali:Vel asr, vel fecr, vel gamer, gibi.

Babü galgale.

Harfi kalkale beş harftirki,gutbucedin(Gaf,tı,be,cim,dal)harfleri dir.
Kaçan bu beş harften biri kelimenin ortasında veya ahırında sakın olsa kalkale olur.

Misali:Yed huluun, Ehad, bil hag, gibi.
El galgalehu lugat:Etteharrukü vel izdirab.
Ve fil istilaah:Tegalgulul mehraci hatta yüsmea lehü neyratün gaviyyeh.

Babü Hükümürra.

1-Kaçan"ra"meftuh veya mezmum olsa kalın okunur.

Misali: Errahmaanirrahim, Verruuhu,nesrullahi, gibi.

2-Ve eğer meksür olsa ince okunur.

Misali:Bil birri,gibi.

3-Ve dahi "ra"sakin olup ma kabli meftuh veya mezmum olsa kalın okunur.

Misali:Binnüzür,men şeker, venhar, gibi.

4- Ve dahi "ra" sakın olup ma kabli meksur olsa ince okunur.

Misali:Vestabir,vesteğfirhu, gibi.

5- Amma bu sureti ahirede, "ra"nın ma ba'dinde hurufu istiladan biri vaki olsa ol zaman kalın okunur. Hurufu istila yedi harftir ki,Hussa

dağtın gız(1-Hı,2-sad,3-dat,4-ğayın,5-tı,6-gaf,7-zı)harfleridir.

Misali:Mirsaaden, ve girtaasin, ve firgatin, gibi.

6-Amma hurufu istila meksür olsa,ol zaman ince ve kalın okumak caiz olur.

Misali: Küllü firgin, gibi.

7-Ve dahi "ra"sakin olup ma kablinin kesresi arız olsa ol zaman yine kalın okunur.

Misali:İrciıi limenirtedaa, gibi.

8-Ve dahi "ra"sakin olup ma kabli dahi sakın olsa, sakine itibar edilmez, ma gabline itibar olunur.Eğer ma kabli meftuh veya mezmum olsa kalın okunur.

Misali:Bissabr, min külli emr, fissudüür, gibi, Ve eğer meksür olsa ince okunur.

Misali. Besiir,Ğadiir, gibi.

9- Ve dahi "ra"sakin olup ma kabli harfi lin olsa ol zaman dahi ince okunur.

Misali: Seyyr, hayyr, gibi

Babü Lafzatullah.

Kaçan lafzatullahın ma gabli meftuh veya mezmum olsa kalın okunur.

Misali: Hüvellahü, Nasrullahi, gibi.

Ve eğer meksür olsa ince okunur.

Misali:Billahi, ve lillahi, gibi.

Babüzamir.

Kaçan zamirin ma gabli müteharrik olsa med olunur.

Misali:İnnehu, bihi, ve lehuu, gibi.

Amma Vema nefgahüü, lem yentehi, med olunmaz.Zira,zamir değildir,nefsi kelimedendir.

Ve eğer ma kabli sakın olsa gasr olunur.

Misali:Aleyhi, ileyhi, fihi, gibi. Amma sure-i furganda, fihihi mühaanee med olunur.

Babüssekte.

Sekte, Kur'an-ı Azimüşşanda dört yerdedir.

1-Biri sure-i Kehfte:ıvecen gayyimen

2- Ve Biri sure-i Ya siin de:min mer gadinaa haazaa

3- Ve biri Sure-i Kıyamede: Ve giile men raagin

4- Ve biri de surei mutaffiinde dir.Kella bel raane

Tarifi: Esseketü gat'ussavti düünen nefes.

Malum olaki, "heei" sekte ile kıraat olunan kelimenin haleti vasıllarında, yani;Lem yetesenneh, vegtedih, ve kitaabiyeh, ve hisaabiyeh, ve maaliyeh, ve sültaaniyeh, ve maa edraake maahiyeh, de "heeyi" ispat eden gurra için bir "heei" sakine ilhak lazımdır. Hazreti Asım cemii mevaadııda vaslında "heei" ispat eyledi. Eimme-i gurraadan bazıları kitaabiyeh , hisaabiyeh lafızlarının gayrııda ispat etmediler.

Amma vakıf halinde "heei" sektelerin isbatı müttfekun aleyhtir.